

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ &
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αθήνα, 06-09-2022

Αριθ. Πρωτ. : 85204 - 06-09-2022

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 3, 5^{ος} όρ.
Ταχ. Κώδικας : 105 57, Αθήνα
Πληροφορίες : Τάσος Χατζέλλης
Τηλέφωνο : 210 3726 051
Email : axatzellis@mnec.gr

ΠΡΟΣ : ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ,
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΚΟΙΝ.:

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην με αρ. πρωτ. 3142/31.08.2022 αναφορά του Βουλευτή του ΜΕΡΑ25 Νομού Ηρακλείου, Γεώργιου Λογιάδη, με θέμα «Νέο ΕΣΠΑ 2021-2027 και περιβάλλον»

ΣΧΕΤ.: α) Η με αρ. πρωτ. 3142/31.08.2022 σχετική αναφορά
γ) η από 28.07.2022 επιστολή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας/Τμήμα Ανατολικής Κρήτης, με θέμα «Νέο ΕΣΠΑ 2021-2027-Εισαγωγή Δεικτών Αποτυπώματος Άνθρακα & ESG σε νέα Προγράμματα»

Το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027), εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.) στις 29 Ιουλίου 2021 πρώτο από όλες τις χώρες της Ένωσης. Στο ΕΣΠΑ αποτυπώνονται συγκεκριμένες προτεραιότητες για την ενίσχυση των επιχειρήσεων, την πράσινη ανάπτυξη, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τις μεταφορές, το ανθρώπινο δυναμικό και την ενδυνάμωση της κοινωνικής προστασίας και τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, με συνολικούς πόρους ύψους 26,2 δισ. Ευρώ.

Σε συνέχεια της έγκρισης του ΕΣΠΑ 2021-2027, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και υποβολή όλων των Προγραμμάτων και έως σήμερα έχουν εγκριθεί έξι (6) Τομεακά και πέντε (5) Περιφερειακά Προγράμματα, ενώ εντός των επόμενων ημερών ολοκληρώνεται από την Ε.Ε. η έγκριση και των υπολοίπων Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Βασικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ και άρα των Προγραμμάτων 2021-2027 αποτελούν μεταξύ άλλων, η διασύνδεση της έρευνας με τον παραγωγικό ιστό της χώρας, η προσαρμογή της ελληνικής βιομηχανίας στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον, ο ψηφιακός μετασχηματισμός της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και των επιχειρήσεων, η ενεργειακή απόδοση του κτιριακού αποθέματος, η προώθηση των ΑΠΕ, η βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων, η προώθηση μέτρων που στοχεύουν στην κυκλική οικονομία και την αποδοτικότητα των πόρων. Ιδιαίτερως για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, δίδεται προτεραιότητα στην ενίσχυση της ολοκληρωμένης κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, του τουρισμού, και της αναζωογόνησης δημόσιων χώρων.

Ειδικότερα, επισημαίνονται τα κάτωθι:

- Βασική στόχευση της Γενικής Γραμματείας Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, η μείωση του διοικητικού φόρτου των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, η άμεση ενεργοποίηση των Προγραμμάτων, η απρόσκοπτη χρηματοδότηση των επιλέξιμων παρεμβάσεων και γενικότερα η ομαλή ενεργοποίηση, οδηγώντας σε ταχύτατη και παράλληλα αποτελεσματική υλοποίηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Οι προτάσεις αναπτυξιακών έργων, δημόσιου ή ιδιωτικού χαρακτήρα, που πρόκειται να υποβληθούν σε μελλοντικές προσκλήσεις των Προγραμμάτων 2021-2027, θα αξιολογηθούν στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, όπως αυτά θα εγκριθούν από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης.
- Στον Κανονισμό Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 2021-2027, ενσωματώθηκε η αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH), η οποία αφορά τη συμμόρφωση των στόχων των Ταμείων με τους έξι (6) περιβαλλοντικούς στόχους που καλύπτονται από τον κανονισμό για την ταξινόμηση (Κανονισμός 2020/852/EC). Οι εν λόγω περιβαλλοντικοί στόχοι αφορούν τον μετριασμό και την προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή, τη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, την κυκλική οικονομία, την πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα, το έδαφος και την προστασία και αποκατάστασή της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Κατά τον σχεδιασμό των Προγραμμάτων 2021-2027, εξετάστηκε και επιβεβαιώθηκε η συμμόρφωση όλων των δράσεων ως προς τη συμμόρφωση τους με την Αρχή DNSH.
- Η τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και οι αναμενόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων, εξετάζονται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προτεινόμενων πράξεων. Η μη τήρηση δε αυτών οδηγεί αυτόματα σε απόρριψη των υποβληθέντων προτάσεων.
- Για την επιλογή πράξεων στα Προγράμματα 2021-2027, ακολουθούνται οι Κανονισμοί της ΕΕ, σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να διασφαλίζεται μία σειρά συγκεκριμένων κριτηρίων και διαδικασιών. Μεταξύ αυτών, αναφέρουμε χαρακτηριστικά το κριτήριο ε) που αφορά τη διασφάλιση ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (51) υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω οδηγίας και το κριτήριο ι) που αφορά τη διασφάλιση της ενίσχυσης της κλιματικής ανθεκτικότητας των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών.
- Ο νέος κλιματικός νόμος ενδυναμώνει τη διάσταση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), συμπεριλαμβάνοντας την εξέταση των παραμέτρων εκείνων, που αφενός αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση και αφετέρου προτείνουν τα κατάλληλα μέτρα, για την κατά το δυνατόν συμβολή των σχετικών έργων στη πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα.
- Σύμφωνα με το Κανονιστικό πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου (Π.Π) 2021-2027, στα Προγράμματα απαιτείται να συμπεριληφθούν δείκτες, οι οποίοι να είναι κατάλληλοι να μετρούν την απόδοση των υλοποιούμενων έργων, στη βάση της λογικής της παρέμβασης κάθε ειδικού στόχου. Η Ε.Ε. έχει προσδιορίσει μία σειρά δεικτών που πρέπει να χρησιμοποιούνται στα Προγράμματα ανάλογα με τη στόχευση που έχει τεθεί. Μεταξύ των δεικτών αυτών περιλαμβάνονται και δείκτες για τη μέτρηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των αποβλήτων που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες. Οι δείκτες αυτοί διαθέτουν συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους, οι οποίοι θα επιτευχθούν μέσω των πράξεων που θα ενταχθούν.

- Όσον αφορά τα έργα που αναμένεται να έχουν σημαντική συμβολή στη μείωση εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, προβλέπεται η χρήση του δείκτη αποτελέσματος «Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου», για τον υπολογισμό των εκτιμώμενων εκπομπών, πριν και μετά την ολοκλήρωση παρεμβάσεων ενεργειακών αναβαθμίσεων δημοσίων έργων, επιχειρήσεων και κατοικιών. Πέραν αυτών των παρεμβάσεων, ο δείκτης δύναται να χρησιμοποιηθεί κυρίως σε δράσεις μεταφορών (π.χ. πράσινη κινητικότητα, ανάπτυξη δικτύου φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ποδηλατόδρομοι κλπ), δράσεις ενσωμάτωσης ΑΠΕ σε τομείς τηλεθέρμανσης και παραγωγής ενέργειας.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων
Επενδύσεων και ΕΣΠΑ

Δημήτρης Σκάλκος

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Γιάννη Τσακίρη
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ κ. Δ. Σκάλκου
3. Γραφείο Προϊσταμένου Εθνικής Αρχής Συντονισμού κ. Ι. Φίρμπα